

לולי יקירה!

קיוויתי שאזכה לשמוע ממך. באתי לכאן מלוזאן, שבה בזבזנו כמעט שבוע. אינני יכול לומר שזה היה מרומם או מעורר במיוחד. אתמול האזנתי בדריכות להודעות של נציגי ממשלות שונות. בכלן נשמעה אותה נימה עצמה: אנו חשים אהדה רבה מאוד, אבל מה אנו יכולים לעשות; העולם כולו כבר נמסר לאחרים, נותרו רק מקומות מעטים מאוד הכאים בחשבון; ושלא מרצוני צצה במוחי התמונה הבלתי נשכחת שראיתי במסעותי בדרום-אפריקה: שמורת חיות-הבר — שטח גדול כמו ארץ-ישראל המנדטורית, אבל בלי שום אוכלוסייה. שם יכולות חיות-הבר להתקיים בשלום, מוגנות מפני הכוחות ההרסניים שיצר האדם. פה ושם נופלת חיה חלשה לטרף לאריה או לנמר, אבל האריה אינו הורג לשם ההרג. מרגע שהוא משביע את רעבונו — אחת לשלושה ימים — הוא מניח לשאר החיות לחיות בשלום!

הגעתי לכאן הבוקר עייף ומדוכא למדי. אני נואם הלילה, אבל כל היום עמד לרשותי לעשות בו כחפצי, ולכן שוטטתי ברחבי העיר וחיפשתי את ימי בחרותי. לפני 32 שנים עבדתי כאן. כאן חלמנו, התאמצנו, סערנו, ניהלנו הרבה קרבות אינטלקטואליים. חלק ניכר מתחזויותינו בימים ההם התממשו, למרבה הצער, רבות מתקוותינו דאו אף נעשו למציאות, אבל מציאות זו אינה מספיקה, ויותר מאי-פעם בעבר אני מעריך בדיוק עכשיו עד כמה לא די כמה שהושג וכמאמצים שאנו עושים. לעתים אני מבקש שלא להיות רגיש כל כך!

מחר אני נפגש עם ידידי הכימאי [וילשטטר] בציריך ואחר-כך אצא לפאריס, ללונדון, ובתוך שבועיים אתגלגל מן הסתם על פני הגלים, אם באוקיינוס האטלנטי ואם בים התיכון; לעולם חצוי בין מזרח ומערב!

אני מבקש שתכתבי לי לולי ותספרי לי מה שלומך. מה שלום אוסקר? [כנה של לולה האן] אהיה בבית ב-13

בחדוש. להתראות, חברה!

שלך תמיד,

ח'

חיים וייצמן עם ידידתו לולה האן-ורבורג.